

SULKHAN-SABA ORBELIANI TEACHING UNIVERSITY
FACULTY OF BUSINESS

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
**INTEGRATION OF BUSINESS STRUCTURES:
STRATEGIES AND TECHNOLOGIES**

February 22th, 2019

Proceedings of the Conference

**Tbilisi, Georgia
2019**

Organising Committee

Natia Gogolauri	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Business, Sulkhani-Saba Orbeliani Teaching University (SABAUNI), Georgia;
Ekaterine Natsvlishvili	Ph.D. Professor of Management, Sulkhani-Saba Orbeliani Teaching University, Director at the European Center of Law, Economic and Management, Tbilisi, Georgia;
Andrzej Pawlik	Professor, Dr Hab., Head of the Institute for Entrepreneurship and Innovation, State University of Jan Kochanowski, Poland;
Bogoyavlenska Yuliya	Ph.D, Assistant Professor in Economy, Department of Personnel Management and Labour Economics, Zhytomyr State Technological University, Ukraine;
Galina Ulian	Professor, Dr. of Economics, Dean of Faculty of Economic Sciences, State University of Moldova;
Kostiantyn Shaposhnykov	Professor, Dr. of Economics, Head of Black Sea research Institute of Economy and Innovation, Ukraine;
Lina Pieliene	Associate professor of Marketing, Dr. of Economics, Department of Marketing, Vytautas Magnus University, Lithuania;
Yuliana Dragalin	Dr. of Economics, Associate Professor, Dean of Faculty of Economic Sciences, Free International University, Moldova;
Olga Chwiej	Associate Professor, Dr. of Economics, freelancer scientist, Poland.

III International Scientific Conference Integration of Business Structures: Strategies and Technologies: Conference Proceedings, February 22th, 2019. Tbilisi, Georgia: Baltija Publishing. 156 pages.

BUSINESS, TRADE, TOURISM AND BUSINESS CULTURE: PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF THE BLACK SEA REGION

Жавнерчик О. В., к.е.н., доцент
Одеський державний екологічний університет
м. Одеса, Україна

МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГООРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Екологоорієнтоване підприємництво в Україні на сьогодні перебуває в стадії активного впровадження. Загострення питань екологічної безпеки, охорони та збереження навколишнього середовища обумовлює обрання підприємствами стратегії розвитку з мінімізацією збитків навколишньому середовищу й таким чином відбувається перегляд концептів організації підприємницької діяльності з метою задоволення потреб споживачів, орієнтованих на екологічний спосіб життя, перехід до екологоорієнтованого управління бізнес-процесами з домінуванням використання заходів превентивного характеру. Швидко зростає кількість торговельних марок, які позиціонуються як екологічні, з префіксом еко-, біо-, зелений, чистий, екологічний.

Підвищення рівня екологічної культури та екологічної свідомості населення створює попит на екологобезпечну продукцію та формує перспективну нішу конкурентоспроможного бізнесу, в якому активно використовуються природоохоронні технології, висуваються нові вимоги до кваліфікації працівників. Таким чином, набуває актуальності розроблення пропозицій щодо вирішення проблеми реального переходу підприємництва на шлях екологізації.

Какутич Є.Ю. пропонує визначати екологізацію підприємницької діяльності як процес забезпечення прийнятної для суспільства і відповідної до нормативно-правових вимог якості навколишнього середовища та ощадливого використання природних ресурсів, що здійснюється створенням та реалізацією економічного механізму збалансування інтересів господарських суб'єктів й суспільства у царині еколого-економічних відносин та розв'язання еколого-економічних суперечностей [1].

Екологічне підприємництво є видом підприємницької діяльності, функціонування і розвиток якого передбачає комплексне поєднання соціально-економічних та екологічних інтересів його суб'єктів з метою продукування конкурентоспроможної та екологічно безпечної продукції та послуг, раціонального використання й ефективного відтворення природних і енергетичних ресурсів, впровадження інноваційних технологій природокористування для досягнення соціально-економічного ефекту [2, с. 61].

Функції екологічного підприємництва в контексті реалізації завдань екологоорієнтованого розвитку підприємництва наведено на рис. 1.

Розмежування функцій екологічного підприємництва з позиції системного підходу, з урахуванням концепції сталого розвитку, яка враховує динамічні зміни в економічних, екологічних, соціальних системах, дозволило визначити тривимірність екологоорієнтованої підприємницької діяльності, яка також включає екологічне підприємництво (цільове природоохоронне підприємництво) й екологосвідоме підприємництво (екоатрибутивний тип підприємницької діяльності).

Рис. 1. Функції і термінологічні аспекти екологічного підприємництва

Атрибутами екологічного підприємництва є: домінування частки екологічної корисності в загальній корисності товару; задоволення екологічних потреб (з позиції споживачів); отримання доходу від «реалізації» екологічної корисності (з позиції підприємців); ресурси екологічної системи розглядаються як фактори, що впливають на потреби споживачів [3, с. 173].

Останнім часом в сфері екологічного підприємництва відбувається зміщення акцентів з напрямів діяльності, які спрямовані на усунення негативних наслідків господарської діяльності людини до напрямів, які забезпечують заміщення екологічно небезпечних товарів екологічно безпечними (є інноваційним підходом, заснованим на новому типі еколого-економічного мислення (високий рівень екологічної свідомості), головним принципом якого є недопущення екологічної шкоди).

Механізми розвитку екологоорієнтованого підприємництва в Україні представлені на рис. 2.

Інституціональний механізм встановлює умови і вимоги до екологоорієнтованого підприємництва (однак наявний значний часовий лаг між науковими дослідженнями та практичною реалізацією розробок, так проект Закону «Про екологічне підприємництво» все ще на стадії опрацювання), економічний – створює мотиви і стимули екологізації шляхом впливу на фінансово-економічне положення суб'єктів господарювання, ринковий – задіює механізми самоорганізації і саморозвитку бізнес-активностей, організаційний – полегшує способи реалізації і досягнення цілей екологоорієнтованого підприємництва.

Вплив ринкових механізмів розвитку екологоорієнтованого підприємництва (сфера обігу) характеризується безпосереднім зворотнім зв'язком із кінцевим споживачем та сприяє гнучкості реагування на трансформації структури попиту на продукцію, що забезпечує матеріалізацію еколого-економічних ефектів діяльності в зростанні прибутковості бізнесу.

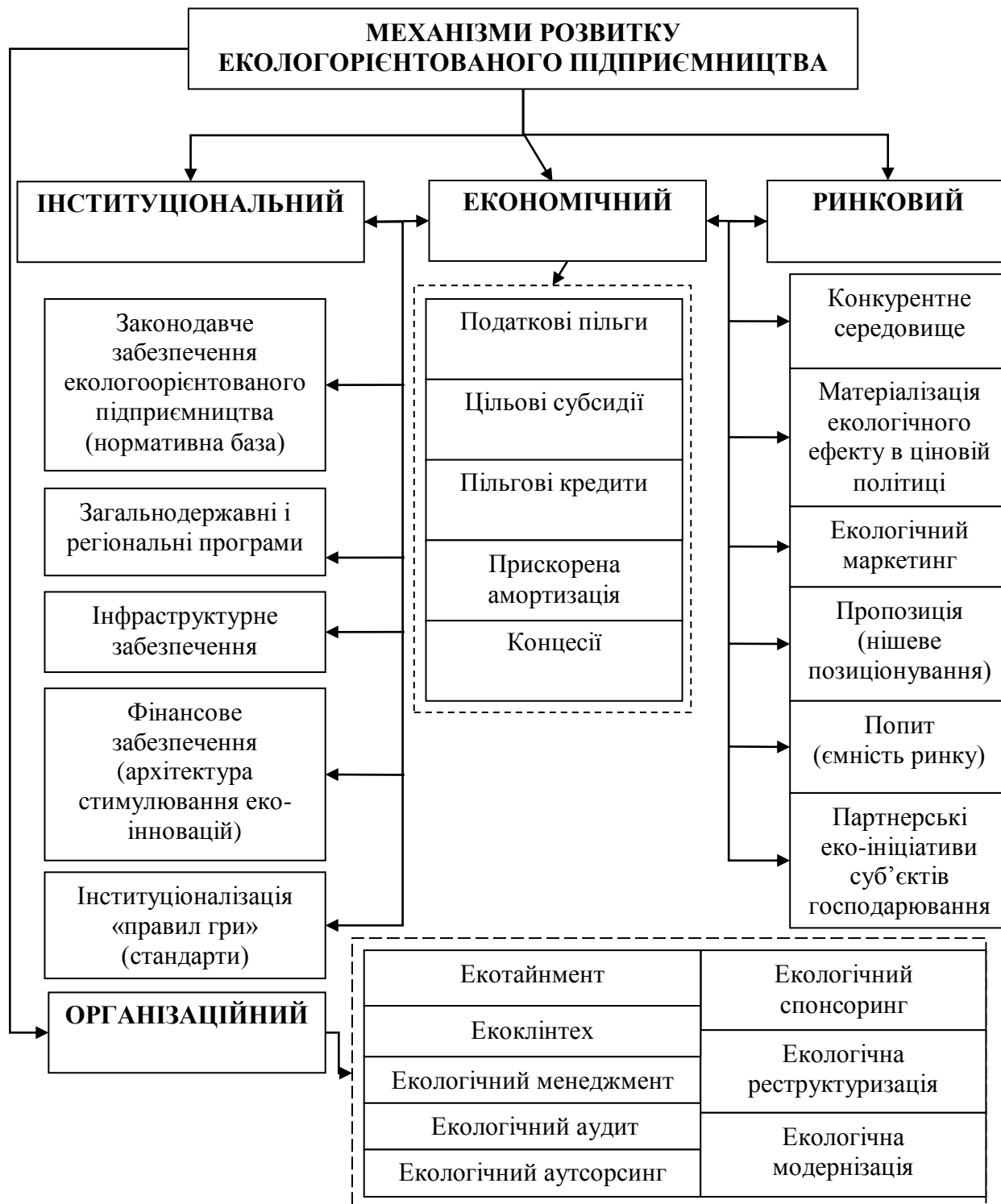

Рис. 2. Механізми розвитку екологоорієнтованого підприємництва

Таким чином, екологоорієнтований розвиток підприємництва має передбачати сукупність дій як самого підприємства щодо комплексного врахування еколого-економічних ефектів на всіх етапах управління від розроблення стратегії до контролю відклику з боку споживачів шляхом переоцінки гудвілу підприємства, так і держави щодо формування сприятливого інституціонального середовища екологоорієнтованого бізнесу та дієвих економіко-організаційних механізмів його підтримки й розвитку.

Література:

1. Какутич Є.Ю. Екологічне підприємництво у забезпеченні сталого економічного зростання: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.06 / Є.Ю. Какутич ; НАН України. Рада по вивч. продукт. сил України. – К., 2007. – 20 с.

2. Бохан А. Екологізація підприємництва – визначальна складова безпеки розвитку суспільства / А. Бохан // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2009. – № 6. – С. 60-67.

3. Печенюк А.В. Перспективи розвитку екологічного підприємництва в Україні / А.В. Печенюк // Інноваційна економіка. – 2013. – № 3. – С. 172-175.